

Lux Aeterna

met werken van
Lauridsen, Beljon en Rutter

met medewerking van

Kathelijn van Dongen
sopraan

en het

Nederlands
Begeleidingsorkest

onder leiding van

Jos Akkermans

Zondag 3 november 2013
NH Kerk, 's-Hertogenbosch

SPONSORS

Dit concert werd mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van:

Gemeente 's-Hertogenbosch
Hetteema Tervooren Fonds
Stichting Teuntje Anna

WELKOM

Lux Aeterna, het Eeuwige Licht, is een universeel symbool van hoop, geruststelling, goedheid en schittering. In de tijd rond Allerzielen wordt dit beeld dan ook in veel teksten gebruikt. In ons concert van vanmiddag zal het ook een aantal keren terugkomen.

In het werk Lux Aeterna van Morten Lauridsen is dit eeuwige licht als een stille sereniteit voortdurend aanwezig. Ook het Requiem van John Rutter klinkt alsof het vanuit hetzelfde licht is geschreven. Weer een andere benadering van dit eeuwige licht is te horen in het werk Herschepping van Gerard Beljon.

De sopraan Kathelijnn van Dongen zal de solopartijen verzorgen in de koorwerken en zal ook solistisch te beluisteren zijn. Ook zijn wij blij met de medewerking van het Nederlands Begeleidingsorkest. Het geheel zal garant staan voor een mooi concert.

Om een concert als dit mogelijk te maken, kunnen wij uiteraard niet zonder u, ons publiek. Wij danken u daarvoor zeer hartelijk. Bovendien danken wij onze donateurs, adverteerders en sponsors voor hun financiële steun. Ook die hebben wij hard nodig.

Rest mij nog u namens alle uitvoerenden een muzikaal geslaagde avond toe te wensen en zeer graag tot de volgende keer.

Jan Turlings,
voorzitter 's-Hertogenbosch' Vocaal Ensemble

PROGRAMMA

- ♪- uit: Lux aeterna (1997) Morten Lauridsen (1943)
~ deel I: Introitus
- ♪- uit: Suite for Harp, Op. 83 (1969) Benjamin Britten(1913-1976)
~3. Nocturne
~4. Fugue
~5. Hymn (St. Denio)
- ♪- Herschepping (2009) Gerard Beljon (1952)
- ♪- uit: Songs of the Night Wind (1982) Gwyneth Walker (1947)
~Never more will the wind (tekst: Hilda Doolittle)
- ♪- uit: Lux aeterna (1997) Morten Lauridsen (1943)
deel III: O nata Lux

PAUZE

- ♪- Requiem (1985) John Rutter (1945)
~Requiem aeternam
~Out of the deep
~Pie Jesu
~Sanctus
~Agnus Dei
~The Lord is my shepherd
~Lux aeterna

SOPRAAN

Kathelijn van Dongen (sopraan) is een zangeres met een theaterhart. Na het behalen van haar titel 'meester in de rechten' is zij Solozang aan de Fontys Hogeschool voor de Kunsten gaan studeren en studeerde in augustus 2010 cum laude af voor haar Master. Haar docenten waren Hanneke Kaasschieter, Maria Acda en Edward Hoepelman. Zij heeft tijdens haar master in Wenen gestudeerd. Nu wordt zij gecoached door Paula de Wit

Kathelijn volgde masterclasses van befaamde zangeressen: Roberta Alexander, Margreet Honig, Charlotte Margiono, Nelly Miricioiu en Barbara Hannigan. Kathelijn is als zangeres een mooie theaterverschijning. Tijdens haar studie onderscheidde Kathelijn zich door haar theaterpersoonlijkheid. Haar Masterexamen werd geroemd om de excellente zang en de theatrale vernieuwing. Deze zangeres heeft haar oorsprong in de lichte muziek en musical. Zij zong meerdere musicals en won met de zangeressen van Femulous het Internationaal Vocal Group Festival. Recentelijk was zij de leadzangeres in een avondvullende show met orkestliederen van Harry Bannink. Ze heeft als zangeres de theatrale tools die haar onderscheidt van de doorsnee klassieke zangeres. Zij zong rollen als Suzanne in 'Les Saltimbanques' (Gannes), Belinda en Second Witch in 'Dido and Aeneas' (Purcell), Monica in 'The Medium' (Menotti: regie - Jeroen Lopez Cardozo) en Blanche in 'Dialogues des Carmelites' (Poulenc:regie - Marc Krone). Muziek vertelt verhalen. Als zangeres kun je daarmee mensenharten bewegen. Dit is voor Kathelijn het ultieme aan muziek maken. Als oratoriumzangeres heeft ze hierin al veel ervaring opgedaan. Op haar repertoire staan werken van Vivaldi, Händel, Bach, Mozart, Mendelssohn (Psalm 42), Rossini (Petite Messe solennelle), Rutter en Haydn. Ze werkte hierbij solistisch met o.a. het Concertgebouworkest, Brabants orkest, Nationaal Jeugdorkest, Florigium Collegium en o.l.v. dirigenten als Peter Oetvos, Gijs Leenaars, Reinhard Goebel, Reinbert de Leeuw, Florian Heyerick, Louis Buskens, Johan Rooze, Geert van den Dungen en Harold Lenselink. Met zangeres Daniella Buijck vormt zij het Duo D'anca.

ORKEST

Het **Nederlands Begeleidingsorkest** heeft zich volledig toegelegd op het begeleiden van koren en solisten.

Het orkest, dat geheel bestaat uit professionele musici, werd begin jaren negentig opgericht, en werkte aanvankelijk alleen in het midden en oosten van het land. Inmiddels hebben koren en solisten uit het hele land het Nederlands Begeleidingsorkest ontdekt.

Vakmanschap en bevlogenheid kenmerken het Nederlands Begeleidingsorkest. Recensenten, dirigenten en koorbesturen loven de professionaliteit van het orkest en de toegewijde houding van de musici.

KOOR

Op 6 januari 1956 ging een groep jonge, enthousiaste koorzangers onder de naam 's-Hertogenbosch' Jongerenkoor van start. Frits Marechal was de oprichter. Het koor was voortgekomen uit een schoolkoor van het St. Janslyceum. De eerste dirigent was Frans van Amelsfoort (1956-1960). Onder de verschillende dirigenten (Evert van Trigt, Thieu Lax, Marc Versteeg en Wilko Brouwers) wist het koor zich een vaste plaats te veroveren in de korenwereld van 's-Hertogenbosch.

Als een rode draad liep de jaarlijks terugkerende traditie van Bach's Johannes Passion door de geschiedenis van het koor. Vanaf 1962 wist het koor in nauwe samenwerking met de Stichting 's-Hertogenbosch Muziekstad (Internationaal Vocalisten Concours) gerenommeerde en veel belovende zangers als solist te contracteren zoals Aafje Heynis, Hein Meens, David James en vele anderen. Memorabel is ook de uitvoering (1997) onder leiding van gastdirigent en oudsolist Max van Egmond.

In 1973 veranderde het koor van naam en heet vanaf dan:

's-Hertogenbosch' Vocaal Ensemble.

Dit vooral omdat de in het huishoudelijk reglement opgenomen regel dat lidmaatschap slechts mogelijk was tot 25 jaar, al lang niet meer van toepassing was.

Op dit moment zingt het koor werken uit alle stijlperiodes en werden aan het repertoire nog grote werken toegevoegd als de Messiah (Händel), de Krönungsmesse (Mozart), het Requiem (Durufié), In the Beginning (Copland) en Dido & Aeneas (Purcell). Petite Messe Solennelle (Rossini)

Het 's-Hertogenbosch' Vocaal Ensemble is aangesloten bij de Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst. De leeftijd van de koorleden die eens in het 's-Hertogenbosch' Jongerenkoor startten, is aardig opgelopen. Het enthousiasme is echter gebleven.

DIRIGENT

Jos Akkermans (1969) studeerde orgel aan het Brabants Conservatorium bij Bram Beekman, waar hij in 1993 als docerend musicus zijn diploma behaalde. Hiernaast begon hij op hetzelfde conservatorium zijn opleiding koördirectie. Hier kreeg hij les van Cees Rotteveel, Martien van Woerkum en behaalde in 1995 zijn Praktijkdiploma onder leiding van Hoite Pruiksma.

Jos volgde diverse malen de Kurt Thomas Cursus waar hij gecoacht werd door o.a. Jos van Veldhoven, Daniel Reuss en Daan Admiraal.

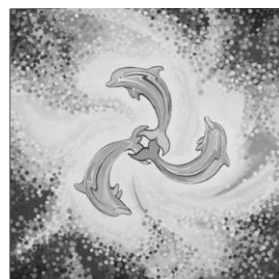
In de afgelopen jaren bracht Jos met het HVE een zeer divers programma ten gehore, waaronder *Jesu Meine Freude* – J.S. Bach, *A Ceremony of*

Carols – B. Britten, *Requiem* – M. Duruflé, *The Messiah* – G.F. Händel, *Reïncarnations* – S. Barber, *In the beginning* – A. Copland. In 2008 dirigeerde hij een succesvolle semiscenische uitvoering van H.Purcell's *Dido and Aeneas*. In 2009 voerde het HVE onder zijn leiding het indrukwekkende motet *Totentanz* van Hugo Distler uit.

Naast zijn werkzaamheden als dirigent is Jos sinds 2000 werkzaam als leerkracht op basisschool De Ruif te Raamsdonksveer. Verder is hij als dirigent/organist verbonden aan de Vijf Heiligen Parochie te Made.

Elma Turlings

Teambegeleiding – coaching – advies

*Kom uit je comfortzone. Dan worden je talenten zichtbaar.
Doe een TEAMtUITelING. Een wat?*

☎ +31 6 53 25 06 85

✉ info@elmaturlings.nl

🌐 www.elmaturlings.nl

Lux Aeterna

De titel van dit concert *Lux Aeterna* (Eeuwig Licht) is een verwijzing naar zowel de tekst die gebruikt wordt in de katholieke uitvaartdienst als naar het gelijknamige koorwerk uit 1997 van de Amerikaanse componist Morten Lauridsen. Lauridsen: 'Ik hoop met deze rustige meditatie over Licht de levens van zowel uitvoerders als luisteraars op een bepaalde manier te verrijken en te verlichten'. De delen 1 en 3 van *Lux Aeterna* worden in dit concert afgewisseld met *Herscheping* van Gerard Beljon. *Herscheping*, een werk voor sopraan, koor en harp uit 2009, werd geschreven in opdracht van het Monteverdi Kamerkoor, dat onder leiding staat van onze voormalige dirigent Wilko Brouwers. Het gedicht van Gerrit Achterberg heeft Beljon geïnspireerd tot muziek die meditatief aanvoelt. De harp begeleidt de zich vaak herhalende tekst. Deze wordt gezongen en deels gefluisterd in een statig passacaglia-thema. Aan het eind vormt zich een ritmisch spel dat als een soort mantra op de luisteraar inwerkt. Het geheel eindigt in een verstilde eenzame enkele toon. De twee solopartijen worden door Kathelijn van Dongen en Mieke van Huijgevoort gezongen.

De koorwerken worden afgewisseld met muziek voor harp en werk voor sopraan en cello. Judith Jamin speelt tijdens dit concert de laatste 3 delen uit de suite voor harp van Benjamin Britten. Britten componeerde dit opdrachtwerk in 1969 en laat vooral in de laatste delen van deze vijfdelige suite horen dat een harp niet alleen bedoeld is voor het weergeven van stralende notenwatervallen, maar ook introvert en reflectief kan klinken.

Kathelijn van Dongen zingt een werk van de in ons land weinig uitgevoerde Amerikaanse componiste Gwyneth Walker. Zij schreef een liederencyclus voor cello en sopraan getiteld *Songs of the nightwind* (1982). Tijdens dit concert zal Kathelijn het laatste deel *Never more will the wind* uitvoeren.

Het laatste en tevens omvangrijkste werk van het concert: *Requiem* van John Rutter (1^e uitvoering in 1985), wordt in de kamermuziekuitvoering ten gehore gebracht. Met begeleiding van (in dit geval) het fraaie Bätz-orgel, dwarsfluit, hobo, pauken, klokkenspel, harp en cello neemt Rutter zowel teksten uit de Katholieke Requiem-mis, psalmen uit de Anglicaanse uitvaartdienst als een tekst uit het *Book of Common Prayer* (eveneens uit de Anglicaanse kerk) als uitgangspunt. Vooral de laatstgenoemde delen laten die typische Rutter-sound horen. Zeer toegankelijk en leunend op de Engelse *Evensong* praktijk. Rutter vindt zichzelf (zo zei hij in een interview voor de Amerikaanse televisie) 'niet een bijzonder religieus iemand, maar wel diep spiritueel en geïnspireerd door de spiritualiteit van gebeden en psalmen'.

Jos Akkermans

TEKSTEN

Lux aeternam, Morten Lauridsen**I. Requiem aeternam**

Requiem aeternam dona eis, Domine.
 Et lux perpetua luceat eis.
 Te decet hymnus, Deus, in Sion,
 Et tibi reddetur votum in Jerusalem
 Exaudi orationem meam
 Ad te omnis caro veniet.

III. O nata lux

O nata lux de lumine,
 Jesu redemptor saeculi,
 Dignare clemens supplicum
 Laudes precesque sumere.
 Qui carne quondam contegi
 Dignatus es pro perditis,
 Nos membra confer effici
 Tui beati corporis.

**Herscheping, Gerard Beljon
 tekst: Gerrit Achterberg**

De wereld is vergaan,
 haar naam spelde een nieuw getal,
 het licht viel van de sterren af:
 verdwaald.

Eenzaam lag de goede grond te wenen
 over zoveel wederkeer
 van liefde en haar weelde
 sloeg in lentebloemen neer.

**Never more will the wind, Gwyneth Walker
 tekst: Hilda Doolittle**

Never more will the wind cherish you again,
 Never more will the rain.
 Never more shall we find you bright in the
 snow and wind.
 The snow is melted, The snow is gone, And
 you are flown:
 Like a bird out of our hand, Like a light out of
 our heart, You are gone.

*Schenk hun eeuwige rust, God, en laat het
 voortdurende licht over hen schijnen.
 U komt de lofzang toe, God in Sion, en tot u
 wordt het gebed gebeden in Jeruzalem.
 Hoor mijn gebed; al het sterfelijke vlees zal
 tot u terugkeren.*

*O Licht geboren uit Licht,
 Jezus, verlosser van de wereld,
 verwaardig u de lofzangen en de gebeden
 van uw smekelingen te aanvaarden.
 Gij, die u eens hebt verwaardigd met vlees te
 worden bekleed ter wille van hen die verloren
 waren,
 geef dat wij ledematen mogen worden
 van uw zalig lichaam.*

En de vogelen vervolgden
 het lied dat lang geleden was gestaakt
 zó ongemerkt, dat wij vergaten
 hoe het tot zwijgen was geraakt.

*Nooit meer zal de wind je opnieuw liefkozen,
 Nooit meer zal de regen dit doen.
 Nooit meer zullen we je stralend vinden
 in sneeuw en wind.
 De sneeuw is gesmolten. De sneeuw is
 verdwenen, En jij ben weggevlogen:
 Als een vogel uit onze handen,
 Als een licht uit ons hart, Je bent weg.*

Requiem, Rutter

1. Requiem aeternam

Requiem aeternam dona eis Domine: et lux perpetua luceat eis.

Te decet hymnus, Deus in Sion, et tibi reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam, ad te omnis caro veniet.

Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison.

2. Out of the deep

Psalm 130

Out of the deep have I called unto thee, O Lord: Lord, hear my voice.

O let thine ears consider well: the voice of my complaint.

If thou, Lord, will be extreme to mark what is done amiss: O Lord, who may abide it?

For there is mercy with thee: therefore shalt thou be feared.

I look for the Lord: my soul doth wait for him, and in his word is my trust.

My soul fleeth unto the Lord; before the morning watch, I say, before the morning watch.

O Israel, trust in the Lord, for with the Lord there is mercy: and with him is plenteous redemption.

And he shall redeem Israel from all his sins.

Out of the deep have I called unto thee, O Lord: Lord, hear my voice.

3. Pie Jesu

Pie Jesu Domine, dona eis requiem.

Pie Jesu Domine, dona eis sempiternam requiem.

4. Sanctus

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt caeli gloria tua.

Hosanna in excelsis.

Benedictus qui venit in nomine Domini.

Hosanna in excelsis.

Schenk hun eeuwige rust, God, en laat het voortdurende licht over hen schijnen.

U komt de lofzang toe, God in Sion, en tot u wordt het gebed gebeden in Jeruzalem.

Hoor mijn gebed; al het sterfelijke vlees zal tot u terugkeren.

Heer, ontferm u, Christus, ontferm u, Heer, ontferm u.

(Vertaling: Groot Nieuws Bijbel)

Heer, ik zie geen uitweg, u roep ik te hulp. Luister naar mij, luister aandachtig, smee ik u.

Heer, als u acht slaat op onze fouten, kan niemand zich meer staande houden. Maar u weet te vergeven, daarom hebben we ontzag voor u.

Ik heb alle hoop op de Heer gevestigd, ik vertrouw op zijn bevrijdend woord. Ik kijk uit naar de Heer, met meer verlangen dan nachtwakers naar de morgen, naar het aanbreken van de dag.

Israël, vertrouw op de Heer, want de Heer heeft ons lief, hij bevrijdt ons altijd weer.

Hij zal Israël bevrijden van alle fouten, hij alleen.

Heer, ik zie geen uitweg, u roep ik te hulp. Luister naar mij, luister aandachtig, smee ik u.

Lieve Heer Jezus, schenk hun rust.

Lieve Heer Jezus: schenk hun eeuwige rust.

Heilig, heilig, heilig, God van macht en majesteit.

Hemel en aarde zijn vol van Uw heerlijkheid.

Hosanna in den hoge.

Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in den hoge.

5. Agnus Dei

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis requiem.

Man that is born of a woman hath but a short time to live, and is full of misery. He cometh up, and is cut down like a flower; he fleeth as it were a shadow.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis requiem,

In the midst of life we are in death: of whom may we seek for succour?

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis requiem.

I am the resurrection and the life, saith the Lord: he that believeth in me, though he were dead, yet shall he live: and whosoever liveth and believeth in me shall never die.

6. The Lord is my shepherd

Psalm 23

The Lord is my shepherd; therefore can I lack nothing.

He shall feed me in a green pasture: and lead me forth beside the waters of comfort.

He shall convert my soul: and bring me forth in the paths of righteousness, for his Name's sake.

Yea, though I walk through the valley of the shadow of death, I will fear no evil: for thou art with me; thy rod and thy staff comfort me.

Thou shalt prepare a table for me against them that trouble me:

thou hast anointed my head with oil and my cup shall be full.

But thy loving kindness and mercy shall follow me all the days of my live: and I will dwell in the house of the Lord forever.

7. Lux aeterna

I heard a voice from heaven saying unto me: Blessed are the dead who die in the Lord, for they rest from their labours: even so saith the Spirit.

Lux aeterna luceat eis, Domine: cum sanctis tuis in aeternum, quia pius es.

Requiem aeternam dona eis Domine: et lux perpetua luceat eis

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, schenk hen rust.

De mens die uit een vrouw geboren is, heeft slechts een korte tijd te leven, en is vol ellende. Hij groeit op en wordt als een bloem afgesneden, hij vliedt als een schaduw.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, schenk hen rust.

In het midden van het leven zijn wij door de dood omvangen: wie kan ons te hulp komen?

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, schenk hen rust.

Ik ben de opstanding en het leven, zegt de Heer; hij die in mij gelooft, zal toch leven, hoewel hij dood was, en degene die leeft en in mij gelooft zal nooit sterven.

(Vertaling: Groot Nieuws Bijbel)

De Heer is mijn herder, mij zal niets ontbreken.

Hij brengt mij naar groene weiden, laat me rusten aan het water.

Hij geeft mij kracht en leidt me langs veilige paden, zoals hij beloofd heeft.

Al ga ik door een diep donker dal, ik hoef geen gevaar te duchten, want u, Heer, bent bij me, uw staf en uw stok beschermen mij. Heer, u nodigt mij uit aan uw tafel, mijn tegenstanders moeten het aanzien; u zalft mijn hoofd met balsem, u vult mijn beker tot de rand.

Uw goedheid, uw liefde ervaar ik, mijn leven lang, in uw huis mag ik wonen, tot in lengte van dagen.

Ik hoorde een stem uit de hemel tot mij zeggen: Gezegend zijn de doden die in de Heer sterven, want zij rusten van hun werken, zo zegt de Geest.

Laat het eeuwige licht over hen schijnen, God: met uw heiligen voor altijd, omdat U trouw bent.

Schenk hun de eeuwige rust, Heer, en laat het eeuwige licht over hen schijnen.

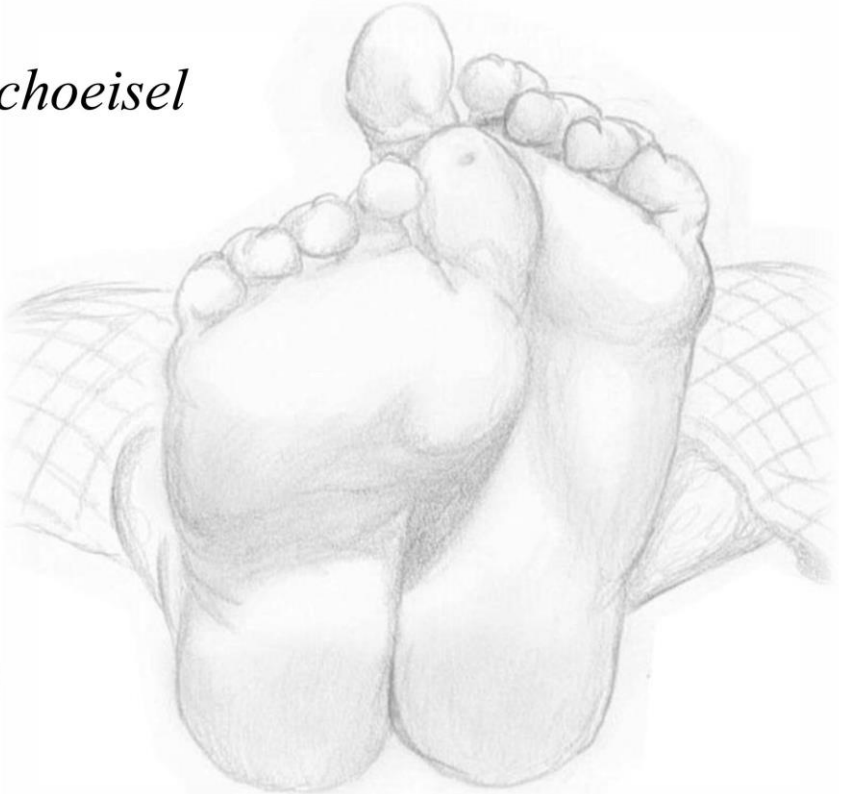
Orthopedisch maatschoeisel

* *Steun- en gemakschoeisel*

* *Steunzolen/inlays*
voor
alle voertypen

* *Orthopedisch*
schoeisel

* *Verbandschoenen*
en pantoffels

Klerkx schoenen

**Hoofdstraat 107 Schijndel
Tel: 073 - 54 77 021**

Hoskam Klerkx

**Kruisstraat 32 s'-Hertogenbosch
Tel: 073 - 61 33 584**

www.klerkxschoenen.nl

CONCERTAGENDA

Ons volgende concert:

Voorjaar 2014

Passieconcert Via Crucis, begeleid door piano en cello. Op het programma staan de Stabat Mater van K. Nystadt en de Via Crucis van F. Listz.

Het kopieerwerk van dit programmaboekje is verzorgd door:

Copyshop Den Bosch

Orthenstraat 63a

5211 SW 's-Hertogenbosch

Tel. (073) 613 23 98

www.copyshopdenbosch.nl

KOORLEDEN

Sopranen

Elly de Boer
Maria Claessens-Arts
Mieke van Huijgevoort
Swannet van Litsenburg
Henrice van Mackelenbergh
Marjo Oskam
Monique van de Rijt
Paula van der Wel

Alten

Maria Arkesteijn
Sjan Brands
Dorothe van Dijk
Annemiek van Enckevort
Annemieke Laghuwitz
Els de Mooij-van de Water
Hannie Poelstra
Diane van de Ven
Doris Verberckmoes

Tenoren

Wim van den Beuken
Frans Boelaars
Piet Boon
Jack Glaudemans
Hans van de Rijt

Bassen

Jaap Bimmel
Arthur Kuilboer
Guy van Mackelenbergh
Theo Meijer
Gerard Pels
Peter Spijkers
Jan Turlings

DONATEUR WORDEN?

DONATEURS HEBBEN EEN STREEPJE VOOR.

Met uw donatie van €25,= per jaar (meer mag natuurlijk ook) draagt u bij aan de realisering van aantrekkelijke concerten in de komende jaren. Als donateur ontvangt u een reductie van 25% op de toegangsprijs voor 2 personen. Indien u er prijs op stelt kunnen wij plaatsen voor u reserveren. U kunt donateur worden door uw bijdrage over te maken naar:

*rekeningnummer: 0336 7623 13
of NL87RABO0336762313,*

ten name van:

*Stichting 's-Hertogenbosch' Vocaal Ensemble,
onder vermelding van 'Jaar donatie HVE'*

Als u donateur bent wordt u automatisch op de hoogte gehouden van onze concerten.

MEEZINGEN?

ASPIRANT ZANGERS, vooral tenoren, zijn van harte welkom. Er wordt gerepeteerd op woensdagavond van 20:15-22:30 uur in basisschool Het Bossche Broek, Kruisbroedershof 31, 's-Hertogenbosch (ingang via het schoolplein aan de Kuipertjeswal). Kom vrijblijvend een keer kijken. Voor meer informatie: Jan Turlings (073) 613 93 04 of

info@shertogenboschvocaalensemble.nl